

Для реалізації діалогу ринку освіти і ринку праці важливо розуміти, що успішність працевлаштування випускників вищих навчальних закладів визначається ефективністю організації навчально-виховного процесу, його спрямованістю та практичні технології, які важливі на ринку праці, а також успішністю та якістю знань студентів, їхнім особистісно-професійним потенціалом, здатним до реалізації в умовах жорсткої конкуренції.

Необхідно впровадити в роботу ВНЗ співпрацю з фінансовими чи іншими зацікавленими установами спроможними кредитувати студентів на отримання повної вищої освіти, та задля підвищення якості освітньої послуги через створення навчальних баз для підготовки кваліфікованих спеціалістів.

Литература:

1. Про вищу освіту [електронний ресурс] : закон України / КМУ, Документ 2984-14, остання редакція від 12.03.2009 на підставі 1024-17, чинний. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>
2. Артемова Л.В. Історія педагогіки України / Артемова Л.В. – К.: Либідь, 2006. – 401 с.
3. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
4. http://science.crimea.edu/zapiski/2010/econ/uch_22_2e/235-248.pdf

Філатова Т.В. , В'язовська К.М.

Актуальність створення інформаційної системи для інноваційного центру

В умовах формування стабільної ринкової системи постає необхідність активізації інноваційної діяльності в країні як одного з чинників прогресивної переорієнтації економіки. І досягти позитивних змін дозволяють інноваційні центри, які вирішують питання подолання спаду виробництва, зміни номенклатури виробів, створення технологічно нової продукції, нових виробничих процесів та системи управління на підприємствах.

На сьогодні одна з найважливіших проблем, яка гальмує розвиток інноваційної діяльності, це – відсутність необхідної інформаційної взаємодії всіх учасників процесу, відсутність зв'язків між розробниками та споживачами нововведень, інформаційна непрозорість та низька мотивація до розробок, фінансування та комерційна реалізація інновацій. Тому для виходу України на рівень європейських та світових стандартів всі зусилля треба спрямувати на створення інформаційної системи для інноваційних центрів. Необхідність цього переходу до інформатизації обумовлена швидкістю зміни технологічних устроїв у виробництві, збільшенням технологій випуску продуктів та надання послуг. Перед інноваційними центрами постає потреба у швидкому засобі передачі інформації, технологічних розробок для

подальшого їх спільного удосконалення, а з іншого боку – необхідно виставляти результати своєї роботи для продажу зацікавленим підприємствам і установам або отримувати замовлення на виконання певного виду робіт, котрі передбачені їх діяльністю.

Ціллю даного дослідження є обґрунтування впливу інтелектуального капіталу на діяльність інноваційного центру та створення єдиної інформаційної системи як наслідку подолання складності інтеграції нових продуктів у ринкову систему.

Перед дослідженням були сформульовані наступні задачі:

- обґрунтувати необхідність створення інформаційної системи для інноваційного центру;
- визначити усі складові інноваційної підсистеми;
- встановити взаємозв'язок між інноваціями та інтелектуальним капіталом;
- визначити канали обміну інформацією;
- знайти засоби досягнення поставлених цілей серед інформаційних технологій.

В економічній літературі можна зустріти багато праць, які присвячені розгляду проблем інноваційного розвитку. Цю проблему досліджували багато українських і зарубіжні вчених, як В.Амітан, А.Батура, В.Гончаров, В.Гусєв, І.Галиця, В.Денисюк, А.Дагаєв, О.Дідченко, А.Земляникін, М.Туган-Барановський, Ю.Макогон, Н.Пікуліна, В.Рубан, І.Рудакова, В.Семиноженко, О.Чернега, Г.Кассель, М.Кондратьєв, Д.Робертсон, А.Шпітгоф, Й.Шумпетер. В той же час досліджувався стан інформаційного забезпечення в економіці та управлінні Бакаєвим Л.О., Бакаєвим О.О., Берсуцьким Я.Г., Берсуцьким А.Я., Глушковим В.М., Калюжним Р.А., Лепю М.М., Писаревською Т.А., Порохнею В.М., Ситником В.Ф., Татарчуком М.І. А основні концепції інформаційних технологій для створення баз даних з врахуванням проблем їх захисту сформовані під керівництвом В. І. Скуріхіна. Однак, розгляд питань, котрі пов'язані з розробкою інформаційного забезпечення для інноваційного центру носять фрагментарний характер і не висвітлюють у повному обсязі цю актуальну проблему в час переходу економіки та всього суспільства до процесу інформатизації.

В сучасній економіці збільшується увага до інтелектуального капіталу як одного з чинників зростання конкурентних переваг підприємств. Можна прослідкувати, що в традиційній економіці конкурентні переваги забезпечували природні ресурси та сировина, а в економіці знань, до якої поступово переходить суспільство, до успіху приводять інновації та підприємництво, які покладаються на знання та інформацію з розвиненою інфраструктурою(засоби зв'язку, телекомунікації, Інтернет, бази даних).

Інноваційний потенціал підприємства в значній мірі обумовлений креативністю персоналу, тобто спроможністю його співробітників створювати та ефективно реалізовувати нові ідеї та проекти. Тому виділяють наступні складові інноваційного потенціалу підприємства(рис. 1)[1]:

Ресурси – це матеріальні цінності, котрі використовуються в процесі виробництва для створення товарів або продуктів. Організація та управління представляють собою централізований процес виробництва та контролю за якістю продукції, який неможливий без її належної стандартизації та сертифікації.

Персонал – це складна підсистема, котра і створює інновації за допомогою людського капіталу, та яка в своїй структурі поєднує наступні елементи:

- функціональні якості: мотиваційні та вольові якості, комунікативні якості, інтелектуальні якості;
- кваліфікаційні якості: професійна підготовка(рівень освіти, підвищення кваліфікації), досвід та процес соціалізації в колективі;
- організаційні якості.

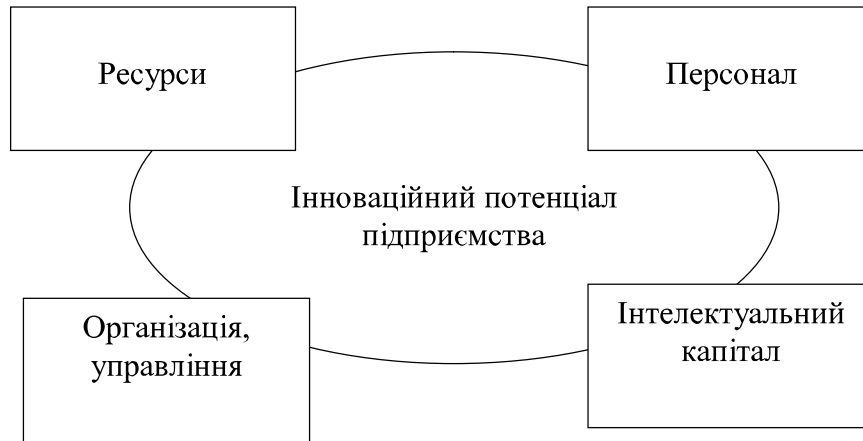

Рис.1 – Складові інноваційного потенціалу підприємства

Та найголовніша складова інтелектуальний капітал – це знання, навички та виробничий досвід конкретних людей та нематеріальні активи, що включають патенти, бази даних, програмне забезпечення, товарні знаки та інші, які продуктивно використовуються з метою максимізації прибутку та інших економічних і технічних результатів.

Отже, з цієї схеми випливає нерозривний зв'язок інноваційної діяльності та інтелектуального капіталу, котрий виводить підприємства на позиції лідера за допомогою унікальної комбінації своїх елементів. Тому саме людські ресурси є головною цінністю при розробці нового продукту, тому що відображають ефективність використання інтелектуального капіталу. Але постає проблема як оцінити ефективність їх використання. В цьому напрямку ведуться дослідження, але немає єдиної думки науковців. На нашу думку, доцільно використовувати нове покоління методик, котре характеризує рівень знань (скільки досвіду у вашого персоналу) враховують як пряму активність, що дозволяє його розвивати (наприклад кількість днів навчання), так і перетворюючу активність (сприйняття кращих практик на основі неявного людського знання). У числі подібних методик - IC Index: ідентифікація чотирьох основних категорій інтелектуального капіталу (відносини, люди, інфраструктура, інновації) і надання їх у вигляді ієрархічної структури. Сюди ж відноситься і методика IC Rating - та ж ієрархічна структура, але з додаванням фактора ризику.[2]

Враховуючи нерозривність інноваційних центрів та інтелектуального капіталу як засобу їх функціонування можна виділити наступні елементи взаємопов'язаних підсистем інноваційних центрів[3]:

- елемент інформаційного забезпечення, який дає доступ до баз і банків даних для всіх зацікавлених, незалежно від форм власності;
- державні експертизи інноваційних програм, проектів, нововведень, досягнень;

- елемент фінансово-економічного забезпечення проведення інноваційної діяльності, яке використовує різні джерела надходження коштів (грошові ресурси підприємств, капіталовкладення інших країн, кошти інвестиційних фондів тощо);
- сертифікації та стандартизація наукової продукції, послуг у сфері метрології та контролю якості інноваційних досягнень у всіх сферах виробничої діяльності;
- просування нововведень на міжрегіональні, внутрядержавні, іноземні ринки, беручи під контроль рекламну, виставкову, маркетингову діяльність, патентно-ліцензійну роботу, захист прав інтелектуальної власності;
- підготовку кадрів для інноваційної діяльності в умовах ринкової економіки.

Отже, для створення інформаційної системи для суб'єктів інноваційної сфери необхідно розробити комплексне програмне забезпечення системи інноваційного процесу за допомогою сучасних засобів комунікації, котре об'єднає усі перелічені елементи, дозволить їх одночасно контролювати, дасть можливість обмінюватися досвідом з кожним елементом інноваційної інфраструктури та створить єдиний банк даних досліджень з відкритим доступом до інформації тільки певному колу користувачів.

Дослідження інформаційних потреб показало, що для ефективного розвитку інноваційної діяльності в країні необхідно створення інтегрованої розподіленої інформаційної системи, яка включає принаймні три великі блоки інформаційних ресурсів, що забезпечують:

- інформаційний супровід і забезпечення прийняття рішень при розробці та реалізації державної інноваційної політики;
- інформаційне забезпечення та супровід прийняття рішень при проведенні інноваційної діяльності її учасниками на всіх стадіях інноваційного циклу;
- подання відомостей про послуги для інноваційної діяльності.

Для ефективності результатів діяльності інноваційних центрів інформаційна система повинна представляти бази і банки даних про:

- програми та напрями фундаментальних досліджень, націлених на отримання нових знань;
- розробки з перетворення результатів прикладних наукових досліджень в задуми нових продуктів, технологій, їх лабораторні моделі та експериментальні зразки;
- патентну інформацію;
- опубліковані результати наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;
- виставки і ярмарки;
- стандарти, технічні регламенти;
- метрологічну інформацію;
- промислові каталоги;
- інформаційні центри і бібліотеки, що формують інформацію для інноваційної системи;
- ринки інноваційної продукції.

Але створення інформаційної системи для інноваційних центрів не може існувати без узгодження з державною політикою регулювання, оскільки прийнятий Верховною Радою Закон України «Про національну програму інформатизації», який визначає законодавчу базу для нових інформаційних і телекомунікаційних технологій

реалізації різних проектів[4], ставить пріоритетними питання про національну інформаційну інфраструктуру та Інтернет для розвитку економіки в Україні.

Одне з провідних місць серед сучасних інформаційних технологій посідають мережеві інформаційні технології, в тому числі мережі Інтернет. Використання можливостей Інтернет-технологій дає можливість інноваційним відносинам отримати електронну форму існування, яка полягає в мережевому характері її структури, низькій собівартості та миттєвості трансакцій, що відбуваються. Звідси можна зробити висновок, що найбільш вигідним буде створення такого елементу інформаційної системи, як база даних, доступ до якої здійснюється через мережу Інтернет з можливістю доповнювати її та використовувати для обміну інформацією між інноваційними центрами.

Однак, ця обставина відкриває нові економічні перспективи, що поєднують в собі широкий і практично миттєвий доступ до інформаційних ресурсів, технологічне новаторство, підприємницьку креативність, засновані на очікуваннях фінансування зі сторони держави. Проте програма реалізації такої бази даних може стримуватися нестачею фінансових коштів бюджету в умовах поточних економічних труднощів, реструктуризації економіки в країні.

Економічна ефективність діяльності підприємств, які здійснюють інновації в умовах нової, заснованої на знаннях економіки, також залежить від їх здатності залучати інвесторів на фінансовому ринку за допомогою отриманої оцінки в Інтернеті. Тобто цей ресурс можна також використовувати в цілях рекламної діяльності та знаходити споживачів виробленої інноваційної продукції. Найбільш слабкими аспектами вітчизняного інноваційного Інтернет-простору є відсутність у багатьох іноземної(англомовної) версії, що становить перепони для виходу на ринок інвесторів і робить важкою можливість участі українських високотехнологічних підприємств у реалізації міжнародних інноваційно спрямованих програм.

Впровадження нових інформаційних технологій, використання можливостей мережі Інтернет в управлінні інноваційним процесом надасть наступні можливості для суб'єктів інноваційної діяльності:

- пришвидшить процес обміну інформації та скоротить час на виконання спільних проектів між суб'єктами як в країні, так і за її межами;
- допоможе знайти інвесторів у всіх сферах діяльності;
- підвищить ефективність управління та зменшить витрати учасників інноваційно орієнтованих інвестицій;
- надасть можливість для залучення іноземного капіталу;
- створить передумови для розвитку сучасної економічної системи країни в цілому;
- надасть можливість ефективно використовувати та розподіляти інтелектуальний капітал.

Таким чином, необхідність єдиного інноваційного простору диктується інформаційною «революцією», котра виводить на одне з чільних місць Інтернет, як інформаційний ресурс майбутнього задля розвитку інноваційної інфраструктури. Створення інформаційної системи, головною складовою якої є бази даних з захистом інформації, найбільш задовольняють потреби ринкової економіки в наданні інноваційних та консалтингових послуг у сприянні впровадженню новаторських технологій, котрі забезпечують випуск конкурентоздатної продукції, збільшать ефективність функціонування інноваційної інфраструктури та задовольнять усі

вимоги, котрі постали перед інноваційними центрами, задля скріплення економічного простору.

Литература:

1. Балашов А.И., Рогова Е.М., Ткаченко Е.А. Инновационная активность российских предприятий: проблемы измерения и условия роста. СПб.:Издательство Санкт-Петербургского государственного политехнического университета, 2010.
2. Андрусенко Т. Измерение интеллектуального капитала / Т. Андрусенко // Корпоративные системы. – 2006. - №3.
3. Иода Е. В. Информационная составляющая и ее роль в развитии инновационной инфраструктуры региона / Е.В. Иода, А.С Суровцев // Вестник ТГУ. – 2008. - №7(63)- 205-209с.
4. Закон України "Про національну програму інформатизації" (№ 74/98-ВР від 4 лютого 1998 року) із змінами (№2684-III від 13 вересня 2001 року), // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 1, ст.3.